Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Angela Ciubotaru
Dosarul nr. 2r-2507/25
(2-25048993-02-2r-17122025)

D E C I Z I E

16 martie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Hristina Craveț şi Roman Pascari

examinând fără participarea părților, recursul declarat de avocata Cristina Grădinaru, în interesele SRL „ARI1000CRAT”,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 noiembrie 2025, prin care s-a respins acțiunea ca fiind depusă tardiv,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „ARI1000CRAT” către Andrei Balan cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La data de 4 aprilie 2025, avocata Cristina Grădinaru, în interesele SRL „ARI100CRAT” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Andrei Balan cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

La etapa de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, reprezentantul pârâtului Andrei Balan, avocatul Grigore Popa, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată înaintate de SRL „ARI100CRAT”, izvorâtă din recipisa din 12 ianuarie 2022, ca fiind depusă tardiv.

În motivarea cererii, reprezentantul pârâtului a indicat că acțiunea reclamantului este întemeiată pe răspunderea civilă delictuală, fiind anexat un înscris sub semnătură privată, datat cu 12 ianuarie 2022, prin care pârâtul ar fi recunoscut producerea unui accident rutier pe teritoriul Ucrainei și ar fi indicat valoarea prejudiciului în mărime de 2 650 euro.

Totodată, avocatul a menționat că pârâtul, conducând autovehiculul de marca DAF, cu numărul de înmatriculare IS-62-ARY, a fost implicat într-un accident rutier fără victime, produs la data de 08 decembrie 2021, pe traseul M-21, în apropierea localității Peremoga, raionul Koziatîn, Ucraina, fapt confirmat prin scrisoarea emisă de Poliția Națională a Ucrainei la data de 11 decembrie 2021.

În urma analizei cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, reprezentantul pârâtului a susținut că acțiunea a fost depusă cu încălcarea termenului general de prescripție extinctivă de 3 ani, prevăzut de lege.

În acest sens, a subliniat că reclamantul însuși recunoaște că prejudiciul și autorul acestuia erau cunoscuți cel târziu la data de 12 ianuarie 2022, dată la care a fost semnată recipisa, deși evenimentul prejudiciabil a avut loc anterior, la 08 decembrie 2021.

Astfel, între data de 12 ianuarie 2022 și data de 04 aprilie 2025, când a fost depusă cererea de chemare în judecată, a trecut un termen de 3 ani, 2 luni și 23 de zile, ceea ce depășește termenul de prescripție aplicabil în materia răspunderii civile delictuale.

De asemenea, reprezentantul pârâtului a invocat că reclamantul face o aplicare eronată a prevederilor art. 395 alin. (3) Cod civil, potrivit cărora, în lipsa unui termen determinat, prescripția începe să curgă din momentul formulării cererii de executare. A precizat că această normă este aplicabilă exclusiv anumitor raporturi obligaționale de natură contractuală, cum ar fi contractul de împrumut fără termen de restituire, și nu raporturilor de răspundere delictuală.

În speță, avocatul a susținut că sunt aplicabile dispozițiile art. 2038 și art. 395 alin. (4) Cod civil, care stabilesc că termenul de prescripție începe să curgă din momentul în care persoana vătămată a cunoscut sau trebuia să cunoască prejudiciul și persoana responsabilă de producerea acestuia.

Totodată, a subliniat că reclamantul nu a invocat și nu a probat existența unor cauze de suspendare sau întrerupere a cursului prescripției, în sensul art. 2038 alin. (2) sau art. 401 Cod civil, astfel încât termenul de prescripție a curs neîntrerupt și s-a împlinit integral.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 13 noiembrie 2025, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „ARI1000CRAT” către Andrei Balan cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată ca fiind depusă tardiv.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 28 noiembrie 2025 avocata Cristina Grădinaru, în interesele SRL „ARI1000CRAT”, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 noiembrie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii primei instanțe și trimiterea cauzei pentru examinare instanței de fond.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs partea recurentă a indicat, că în fața instanței, pârâtul a invocat excepția de tardivitate, susținând că termenul de prescripție ar fi început să curgă de la data accidentului (08.12.2021). Prin încheierea din 13.11.2025, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a admis excepția și a respins cererea ca tardiv introdusă, fără a intra în cercetarea fondului. Deși cererea introductivă a fost inițial întocmită ca acțiune delictuală, reclamanta a corectat această calificare în replica depusă ulterior, arătând că raportul obligațional derivă din novația operată prin recipisa semnată la 12.01.2022. Aceasta îndeplinește condițiile legale ale unei obligații civile: act scris și expres al debitorului; asumare neechivocă a unei obligații certe, determinate și lichide; absența unui termen de executare, ceea ce atrage aplicarea art. 395 alin. (3) Cod civil, conform căruia „termenul de prescripție începe de la data solicitării executării obligației”.Prin urmare, termenul de prescripție nu putea începe nici la data accidentului, nici la data semnării

recipisei, ci abia la data notificării oficiale (somația), respectiv 17.12.2024. Acțiunea a fost introdusă la 04.04.2025, deci în termenul legal de prescripție de 3 ani (art. 391 și 395 Cod civil).

În acest context a susținut, că recipisa încheiată între părți constituie o novație, în sensul art. 991 Cod civil, întrucât părțile au înlocuit obligația delictuală cu o obligație civilă nouă, născută din acordul lor de voință. Astfel, termenul de prescripție aplicabil este cel de 3 ani, calculat de la data somației, și nu de la data accidentului sau a semnării recipisei.

A opiniat, că instanța de fond a aplicat în mod mecanic art. 186[1] Cod procedură civilă, fără a analiza natura obligației civile. Conform alin. (1) al acestui articol, excepția de tardivitate poate fi admisă doar dacă cererea este introdusă efectiv după expirarea termenului de prescripție. În speță, termenul nu era împlinit la data sesizării instanței. Prin urmare, admiterea excepției reprezintă o aplicare nelegală a normei procedurale.

Potrivit Deciziei CSJ din 20.08.2025 (cauza SA „SMA-Fertilitate"), o calificare greșită a naturii raportului juridic constituie eroare judiciară care poate justifica rejudecarea cauzei. De asemenea, doctrina (prof. V. Bîcu și Gh. Avornic) subliniază obligația instanței de a compara ipoteza normei juridice cu faptele deduse judecății, indiferent de clasificarea inițială dată de reclamant.

În cauze precum *Ruiz Torija c. Spania* și *Baroul Partner-A c. Moldova*, CEDO a reținut că refuzul instanțelor naționale de a analiza argumentele esențiale constituie încălcarea art. 6 §1 din Convenție, iar aplicarea excesiv formalistă a unei norme procedurale (ex. tardivitatea) poate constitui o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

În speță, instanța de fond a ignorat complet argumentul privind natura contractuală a obligației rezultate din novație și a pronunțat o soluție formală, contrară dreptului la acces efectiv la judecată. În temeiul art. 186[1] alin. (4) lit. b) CPC, încheierea este susceptibilă de casare, iar instanța superioară trebuie să dispună rejudecarea cauzei pentru analiza fondului obligației civile.

Termenul de declarare a recursului:

Conform art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei Colegiul Civil a constatat că, încheierea recurată a fost emisă la 13 noiembrie 2025, iar cererea de recurs a fost înregistrată la 28 noiembrie 2025. Astfel, Colegiul conchide că recursul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de fond, reieșind din considerentele ce succed.

Conform art. 424 alin. (l) Cod de procedură civilă, Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii".

În condițiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Potrivit prevederilor art.27 alin.(1) CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

Din materialele cauzei s-a constatat, că prin prezenta acțiune reclamanta SRL „ARI100CRAT" solicită încasarea din contul pîrîtului Andrei Balan a sumei de 2650 Euro, în conformitate cu angajamentul asumat prin recipisa semnată.

În cadrul ședinței de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare reprezentantul pârâtului Andrei Balan, avocatul Grigore Popa a înaintat cererere privind ridicarea excepției de tardivitate și a solicitat respingerea acțiunii, ca fiind tardivă.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău sediul Centru din 13 noiembrie 2025, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „ARI1000CRAT" către Andrei Balan cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată ca fiind depusă tardiv.

Evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră că concluzia instanței de fond este una corectă, din următoarele raționamente.

În conformitate cu prevederile art. 186[1] alin. alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen. Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepția de tardivitate, instanța de judecată respinge acțiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.

Conform art. 391 alin. (1) Cod civil (în redacția de după 1 martie 2019), termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

În conformitate cu prevederile art. 394 Cod civil, (în redacția de după 1 martie 2019), acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripția, creditorii persoane sau oricare altă persoană care are un interes

legitim a ridicat excepția de tardivitate conform Codului de procedură civilă.

Conform art. 395 alin. (4) Cod civil, în acţiunile privind repararea prejudiciului, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data cînd păgubitul a cunoscut sau trebuia să cunoască atît tipul prejudiciului, cît şi pe cel care răspunde de el.

În acord cu prevederile art. 2038 alin. (1) Cod civil, dacă legea nu prevede astfel, acţiunea în reparare a prejudiciului se prescrie în termen de 3 ani începînd cu momentul în care persoana

vătămată a cunoscut sau trebuia să cunoască existenţa prejudiciului şi persoana obligată să-l repare.

La caz, Completul judiciar a reținut că SRL „ARI100CRAT” cunoștea prejudiciul și persoana obligată să-l repare cel târziu la data de 12 ianuarie 2022, prin semnarea recipisei de către Andrei Balan, eveniment survenit după accidentul rutier din 08 decembrie 2021. Însă, acțiunea a fost introdusă la data de 04 aprilie 2025, ceea ce reprezintă 3 ani, 2 luni și 23 de zile de la semnarea recipisei, depășind astfel termenul legal de prescripție aplicabil răspunderii delictuale.

Nu se reține de instanța de recurs alegațiile părții recurente, că prin recipisa din 12.01.2022 a intervenit o novație, transformând obligația delictuală într-o obligație civilă nouă, iar termenul de prescripție ar fi început la notificarea oficială (17.12.2024).Or, din analiza materialelor cauzei rezultă clar că recipisa reprezintă doar un act de recunoaștere parțială a datoriei rezultate din prejudiciul delictual, fără a modifica natura obligației inițiale. Nu există probe care să ateste că părțile au convenit efectiv înlocuirea obligației delictuale cu o obligație civilă autonomă.Termenul de prescripție aplicabil rămâne cel al răspunderii delictuale, conform art. 2038 și 395 Cod civil, întrucât prejudiciul este rezultatul unui accident rutier și nu al unui contract nou.

Colegiul judiciar respinge argumentul părții recurente, care susține că termenul de prescripție ar fi început la data somației, adică 17.12.2024, iar cererea ar fi fost depusă în termen, deoarece SRL „ARI100CRAT” cunoștea prejudiciul și persoana obligată să-l repare cel târziu la data semnării recipisei – 12.01.2022. Termenul legal de prescripție de 3 ani pentru răspunderea delictuală a început să curgă de la această dată, conform art. 395 alin. (4) Cod civil și art. 2038 Cod civil, respectiv acțiunea introdusă la 04.04.2025 a depășit termenul legal de prescripție cu peste 2 luni, fiind, prin urmare, tardivă.

Prin urmare, Colegiul apreciază că instanța de fond a aplicat corect normele de drept material și procesual incidente, iar admiterea excepției de tardivitate și respingerea acțiunii ca fiind tardivă reprezintă o soluție legală, temeinică și proporțională.

Argumentele invocate de recurent nu sunt de natură să răstoarne această concluzie, nefiind identificate erori de interpretare sau aplicare a legii.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Sergiu Gușovschi.

Din considerentele menţionate, instanţa de recurs ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocata Cristina Grădinaru, în interesele SRL ,,ARI1000CRAT” şi a menţine încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 noiembrie 2025.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se respinge cererea de recurs declarată de avocata Cristina Grădinaru, în interesele SRL ,,ARI1000CRAT”.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 noiembrie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL ,,ARI1000CRAT” către Andrei Balan cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Hristina Craveț

Roman Pascari